

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

t.a.v. Gemeenteraad

Datum 27 juni 2016
Ons kenmerk
Contactpersoon Inge Mulders
Doorkiesnummer 023 - 511 4885
E-mail imulders@haarlem.nl
Onderwerp Ter informatie: verkennend onderzoek naar Recreatieschap Spaarnwoude

Geachte leden van de raad,

Bijgaand treft u ter informatie aan ‘Verkenning Recreatieschap Spaarnwoude’. Dit is het verslag van een vooronderzoek dat de Rekenkamer Metropool Amsterdam in opdracht van de betrokken gemeente heeft verricht. Over een eventueel vervolgonderzoek is nog niet besloten.

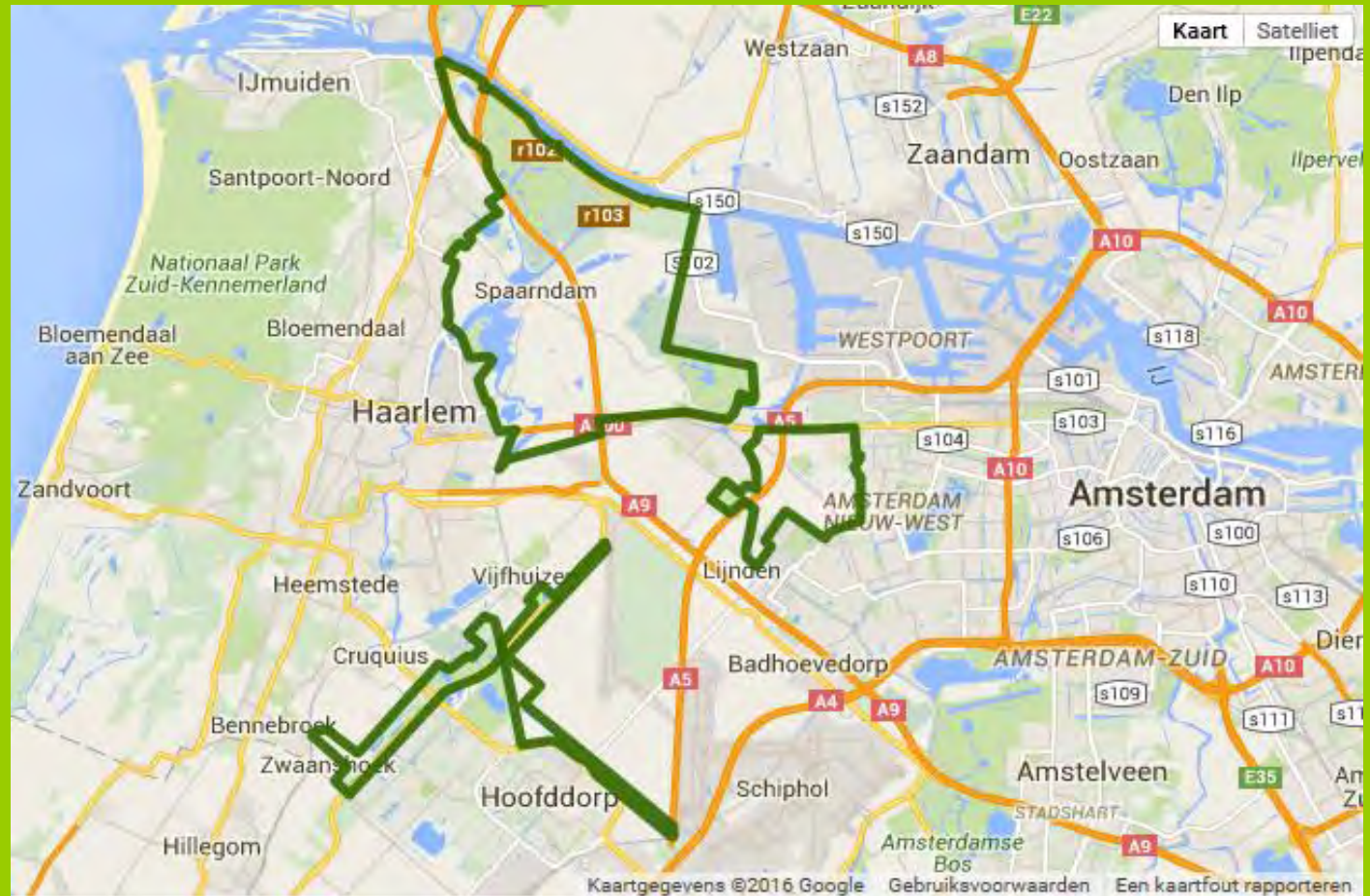
Hoogachtend,

Namens de rekenkamercommissie,

de secretaris,

Inge Mulders

Verkenning Recreatieschap Spaarnwoude

Bronnen

- Intranet documenten gemeente Amsterdam
- Jaarrekeningen Recreatieschap Spaarnwoude
- Jaarrekeningen Recreatie Noord-Holland NV
- Open bronnen
- Gesprek met vertegenwoordigers van Recreatieschap Spaarnwoude / Recreatie NH NV (28 jan)
- Gesprek met belangengroep (17 feb)

Agenda

- Wat is een recreatieschap?
- Tijdlijn
- Structuur
- Eerste analyse (obv jaarrekeningen, gesprekken en open bronnen)
- Mogelijke onderzoeksrichtingen en -vragen

Wat is een recreatieschap?

Een recreatieschap is een *samenwerkingsverband* tussen gemeenten en provincies in de vorm van een GR met als doel:

- het ontwikkelen, beheren en exploiteren van voorzieningen voor openlucht recreatie buiten de bebouwde kom zoals (zwem)plassen, picknickplaatsen, fiets- en wandelpaden en kanoroutes;
- het behartigen van natuur- en landschapsbelangen.

In lijn met artikel 2 van de huidige GR getekend op 6 juli 2006.

Een tijdlijn

1/2

- 1970: Minister Hein van de Poel begint de aanleg van recreatiegebied Spaarnwoude met het planten van de eerste boom.
- 1977: Oprichting GR Recreatieschap, deelnemers : Provincie NH, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Amsterdam en Velsen.

Een tijdlijn

2/2

- 1990: Overgang van Rijk naar Provincie, Afkoopsom toentertijd € 12,5 miljoen.
- 2004: Verzelfstandiging van de groenvoorziening:
Recreatie Noord-Holland NV
- 2006: Meest recente GR
Recreatieschap Spaarnwoude

Complexe structuur veroorzaakt door:

- Centrale uitvoering door een overheids-NV;
- Gelaagde besluitvorming als gevolg van GR;
- Overheids NV kent veel opdrachtgevers (soms participierend in meerdere samenwerkingsverbanden);
- Provincie heeft verschillende petten op;
- Totale kostenstructuur is lastig te doorgronden;
- Grote verwevenheid: besluiten van de ene participant kunnen grote gevolgen hebben voor de andere.

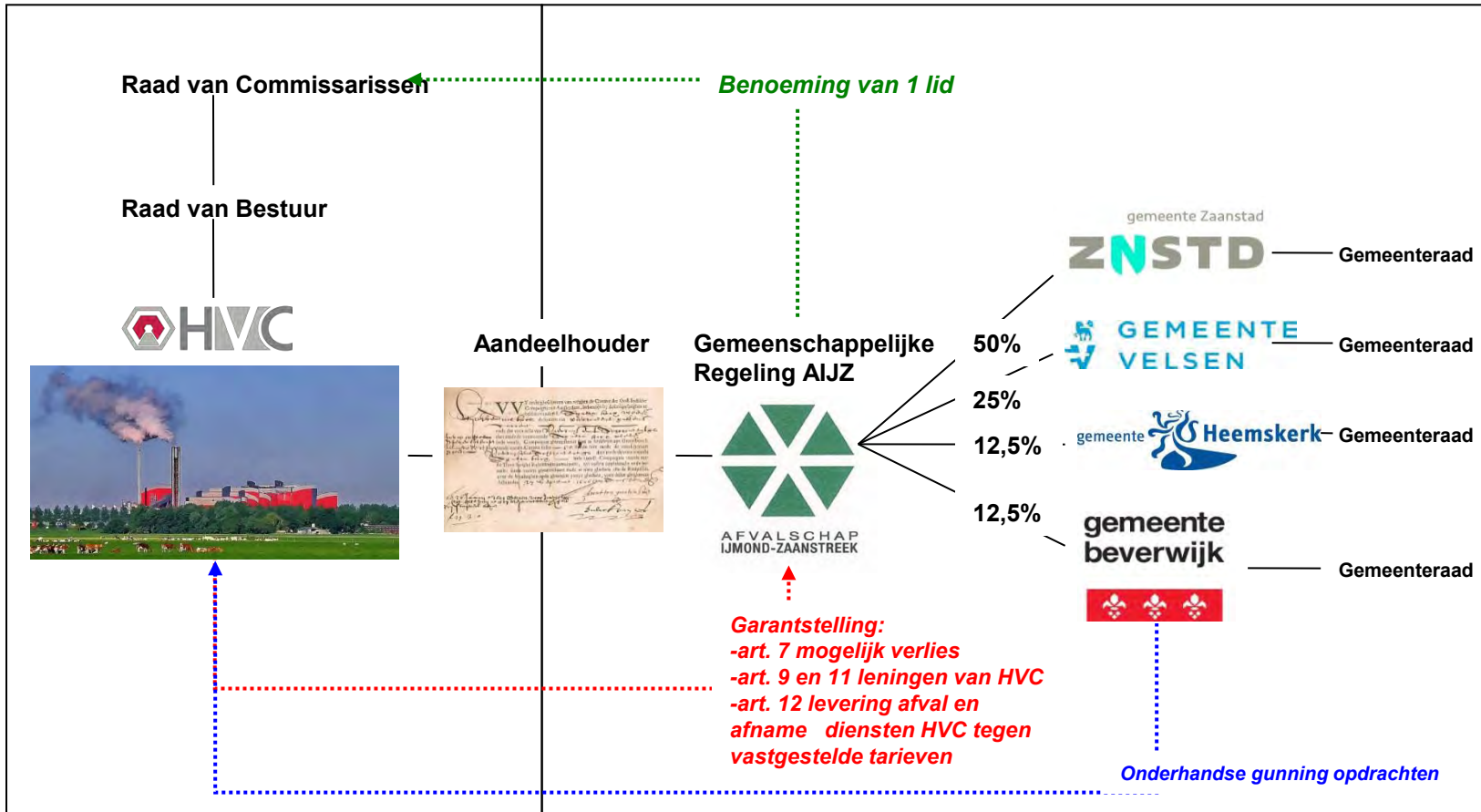

De Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) is eigendom van 48 gemeenten en 6 waterschappen. Zaanstad is samen met Beverwijk, Heemskerk en Velsen aandeelhouder.

Privaatrechtelijk domein

Publiekrechtelijk domein

Gemeente Almere

Enkele financiële gegevens (2014-2011) obv jaarrekeningen

Reserves verdeeld over drie 'gebieden'

	2014	2013	2012	2011
Spaarnwoude SPW (Oud) <i>4.000 ha</i>	€ 7.203.312	€ 8.609.339	€ 9.413.532	€ 9.768.276
Spaarnwoude SMG (Stichting Mainport en Groen) <i>356 ha</i>	€ 7.033.168	€ 7.186.544	€ 7.183.217*	€ 2.923.837
Spaarnwoude SGP (Strategisch Groen Project) <i>150 ha</i>	€ 2.865.479	€ 2.359.071	€ 1.981.524	€ 1.539.093
Totaal	€ 17.101.959	€ 18.154.954	€ 18.578.274*	€ 14.231.206

*= afkoopsom voor overdracht
SMG-gebieden

Enkele financiële gegevens (2014-2011) obv jaarrekeningen

Soorten reserves:

Met het vaststellen van het bedrijfsplan 1998-2002 zijn een tweetal reserves gevormd:

- 1. *Reserve beheer*** met als doel financiering van (een deel van) de exploitatielasten, vervangingsinvesteringen en eventueel negatief resultaat.
- 2. *Reserve investeringen*** dient ter dekking van nieuwe (uitbreidings)investeringen.

Enkele financiële gegevens (2014-2011) obv jaarrekeningen

Reserves

	2014	2013	2012	2011
SPW Beheer	€ 6.370.804	€ 7.522.203	€ 8.027.173	€ 8.664.468
SPW Investeringsen	€ 832.508	€ 1.087.136	€ 1.386.359	€ 1.103.808
	€ 7.203.312	€ 8.609.339	€ 9.413.532	€ 9.768.276
SMG Beheer	€ 7.033.168	€ 7.186.544	€ 7.183.217	€ 2.923.837
SMG Investeringsen	-	-	-	-
	€ 7.033.168	€ 7.186.544	€ 7.183.217	€ 2.923.837
SGP Beheer	€ 1.741.466	€ 1.391.330	€ 1.168.774	€ 875.201
SGP Investeringsen	€ 1.124.013	€ 967.741	€ 812.750	€ 663.892
	€ 2.865.479	€ 2.359.071	€ 1.981.524	€ 1.539.093
<i>Totaal</i>	€ 17.101.959	€ 18.154.954	€ 18.578.274	€ 14.231.206

Geconsolideerde W&V

	2014	2013	2012	2011
Inhuur Personeel RNH	€ 2.643.208	€ 2.608.673	€ 2.558.855	€ 2.700.730
Bestuurskosten	€ 4.097	€ 5.413	€ 4.745	€ 2.123
Kantoorkosten	€ 465.127	€ 455.007	€ 458.803	€ 451.931
Vervoerskosten	€ 45.214	€ 51.511	€ 44.508	€ 66.037
PR & Marketing	€ 35.880	€ 21.200	€ 27.056	€ 60.075
Bedrijfskosten	€ 2.385.052	€ 2.309.471	€ 2.245.059	€ 2.290.580
Projectkosten(groot onder- houd en vervanging)	€ 1.937.892	€ 2.859.645	€ 1.600.441	€ 2.709.302
Afschrijvingen	€ 11.730	€ 13.308	€ 16.259	€ 36.446
Rentekosten	€ 14.796	€ 4.390	€ 3.467	€ 7.625
<i>Totaal lasten</i>	<i>€ 7.542.996</i>	<i>€ 8.328.617</i>	<i>€ 6.959.193</i>	<i>€ 8.324.849</i>
Exploitatie opbrengsten	€ 2.125.551	€ 2.049.559	€ 2.132.476	€ 2.133.900
Financiële baten	€ 137.752	€ 401.364	€ 436.620	€ 531.117
Overige opbrengsten	€ 1.640.470	€ 828.357	€ 5.068.573	€ 860.028
Project Subsidies	€ 17.880	€ 2.274.250	€ 1.148.200	€ 740.937
Bijzondere Baten en Lasten	€ 94.286	€ -183.454	€ 58.778	€ 21.363
Bijdrage participanten	€ 2.474.062	€ 2.535.220	€ 2.461.612	€ 2.370.008
<i>Totaal baten</i>	<i>€ 6.490.001</i>	<i>€ 7.905.296</i>	<i>€ 11.306.259</i>	<i>€ 6.657.353</i>
<i>Saldo</i>	<i>€ -1.052.995</i>	<i>€ -423.322</i>	<i>€ 4.347.066</i>	<i>€ -1.667.496</i>

Enkele financiële gegevens (2014-2011) obv jaarrekeningen

Participantenbijdragen

	2014	2013	2012	2011
SPW Provincie NH	€ 772.405	€ 792.699	€ 754.785	€ 773.852
SPW Amsterdam	€ 321.470	€ 329.916	€ 314.137	€ 322.073
SPW Haarlem	€ 186.191	€ 191.083	€ 181.944	€ 186.540
SPW Velsen	€ 110.551	€ 113.455	€ 108.028	€ 110.757
SPW H' meer	€ 50.911	€ 52.248	€ 49.750	€ 51.007
SPW H' liede & Spaarnwoude	€ 13.093	€ 13.437	€ 12.794	€ 13.117
	€ 1.454.621	€ 1.492.838	€ 1.421.438	€ 1.457.346
SGP Provincie NH	€ 509.719	€ 521.189	€ 520.085	€ 456.329
SGP Amsterdam	€ 101.944	€ 104.238	€ 104.018	€ 91.267
SGP Haarlem	€ 152.915	€ 156.357	€ 156.026	€ 136.900
SGP H' meer	€ 254.863	€ 260.598	€ 260.045	€ 228.166
	€ 1.019.441	€ 1.042.382	€ 1.040.174	€ 912.662
Totaal	€ 2.474.062	€ 2.535.220	€ 2.461.612	€ 2.370.008

Bevindingen nav analyse jaarrekeningen:

- Er wordt (behoudens stortingen zoals afkoopsom SMG) ingeteerd op de reserves.
- Geen zicht op verbetering waardoor kwestie van tijd tot reserves uitgeput raken.
- Bezuinigingsdoelstellingen (besloten in 2011 en 2013) worden niet gehaald.
- Uit de jaarrekening is niet af te leiden welke tarieven (inhuur Recreatie NH) in rekening worden gebracht en hoe deze zich tot tarieven van andere participanten verhouden.

Bevindingen nav analyse jaarrekeningen:

- Onduidelijk of de ontvangen afkoopsom van SMG in voldoende mate (verplichtingen) de te maken kosten door het recreatieschap voor SMG gebied dekt.
- Oorspronkelijke uitgangspunten (rente opbrengsten op ontvangen gelden zorgen voor dekking van -deel- van exploitatiekosten) zijn niet langer houdbaar door verplichting van schatkistbankieren.

Bevindingen obv openbare bronnen:

- Belangrijk project (Fort benoorden Spaarndam) heeft veel tijd, energie en geld gekost maar vindt geen doorgang. Er was ook veel hoop gevestigd op de opbrengsten als gevolg van transactie met projectontwikkelaar (realisatie van vakantiewoningen).

Bevindingen obv gesprek met vertegenwoordigers van belangengroepen

- Belangengroepen zijn onvoldoende op de hoogte van:
  - de gekozen constructie;
  - de wijze van besturing;
  - de mogelijke invloed die zij kunnen uitoefenen.

Enkele gegevens obv jaarrekening 2014

- Overheids-NV met de Provincie als enig aandeelhouder
- Aantal medewerkers in FTE's: 77
- Eigen vermogen/Balanstotaal : 61%
- Geen verplichting tot schatkistbankieren
- Aantal recreatieschappen volledige dienstverlening: 6 (28 deelnemende overheden)
- Honorering statutair bestuurder
€ 109.997 (inclusief sociale lasten, pensioenlasten en leaseauto) *WNT-norm in 2014: € 230.474*

Enkele gegevens obv jaarrekeningen (2014-2011)

Vergeleken met Recreatieschap Spaarnwoude

	2014	2013	2012	2011
Resultaat Recreatie NH NV	€ 484.183	€ 299.215	€ 155.319	€ 426.782
<i>Resultaat Spaarnwoude</i>	€ -1.052.995	€ -423.322	€ 4.347.066*	€ -1.667.496
Reserve Recreatie NH NV	€ 3.222.181	€ 2.770.324	€ 2.471.109	€ 2.685.790
<i>Reserve Spaarnwoude</i>	€ 17.101.959	€ 18.154.954	€ 18.578.274*	€ 14.231.206
Liq mid Recreatie NH NV	€ 5.621.759	€ 4.371.004	€ 4.011.026	€ 4.095.901
<i>Liq mid Spaarnwoude</i>	€ 14.387.715	€ 13.241.018	€ 12.970.737*	€ 7.321.900

Informatie obv gesprek 28 jan 1/3

1. Recreatie NH NV werkt obv 5 jaarlijkse (privaatrechtelijke) contracten.
2. Recreatie NH NV fungeert als een 'administratie- en uitvoeringskantoor'.
Brengt slechts advies uit en draagt zorg voor projecten (beheerder en uitvoerder van onderhoudsplan) en verpachting van grond.
3. Directie is zich bewust van commerciële risico's.
4. Tarief dat aan alle deelnemers (GR-en) wordt doorberekend is (uur)kostprijs + 5% opslag.
5. Organiseert niet zelf evenementen maar verhuurt de grond. Zie ook sheet hierna:

Informatie obv gesprek 28 jan 2/3

Bezoekersaantallen grote evenementen (vanaf 1000 bezoekers)

Evenement	Gebied	2014
Mysteryland	Floriadeterrein, Haarlemmermeer	60.000
Mud Masters	Floriadeterrein, Haarlemmermeer	13.000
Dance Valley	Oostenbroek, Spaarnwoude	30.000
Dutch Valley	Oostenbroek, Spaarnwoude	45.000
Filipijnse Picknick	Spaarnwoude	4.000
Kika Run	Spaarnwoude	3.000
Wooverland	Houtrak, Spaarnwoude	5.000
Latin Village	Houtrak, Spaarnwoude	22.000
Awakenings	Houtrak, Spaarnwoude	54.000
Edit festival	Veerplas, Spaarnwoude	5.000
Circus Renz	Veerplas, Spaarnwoude	25.000
ANWB kampeerdagen	Ouderkerkerplas, Groengebied Amstelland	15.000
Diemberbos	Groengebied Amstelland	6.000
Amsterdam Open Air	Gaasperpark, Groengebied Amstelland	38.000
Gaasper Pleasure	Gaasperpark, Groengebied Amstelland	5.000
Welcome to the Future	Hogelkamp, Het Twiske	22.000
Lentekabinet	Het Twiske	4.000
Wave festival	Het Twiske	2.000
Indian Summer	Geestmerambacht	12.000
Saturday Live zomereditie	Geestmerambacht	13.000
Enjoy	Geestmerambacht	3.000
Totaal		386.000

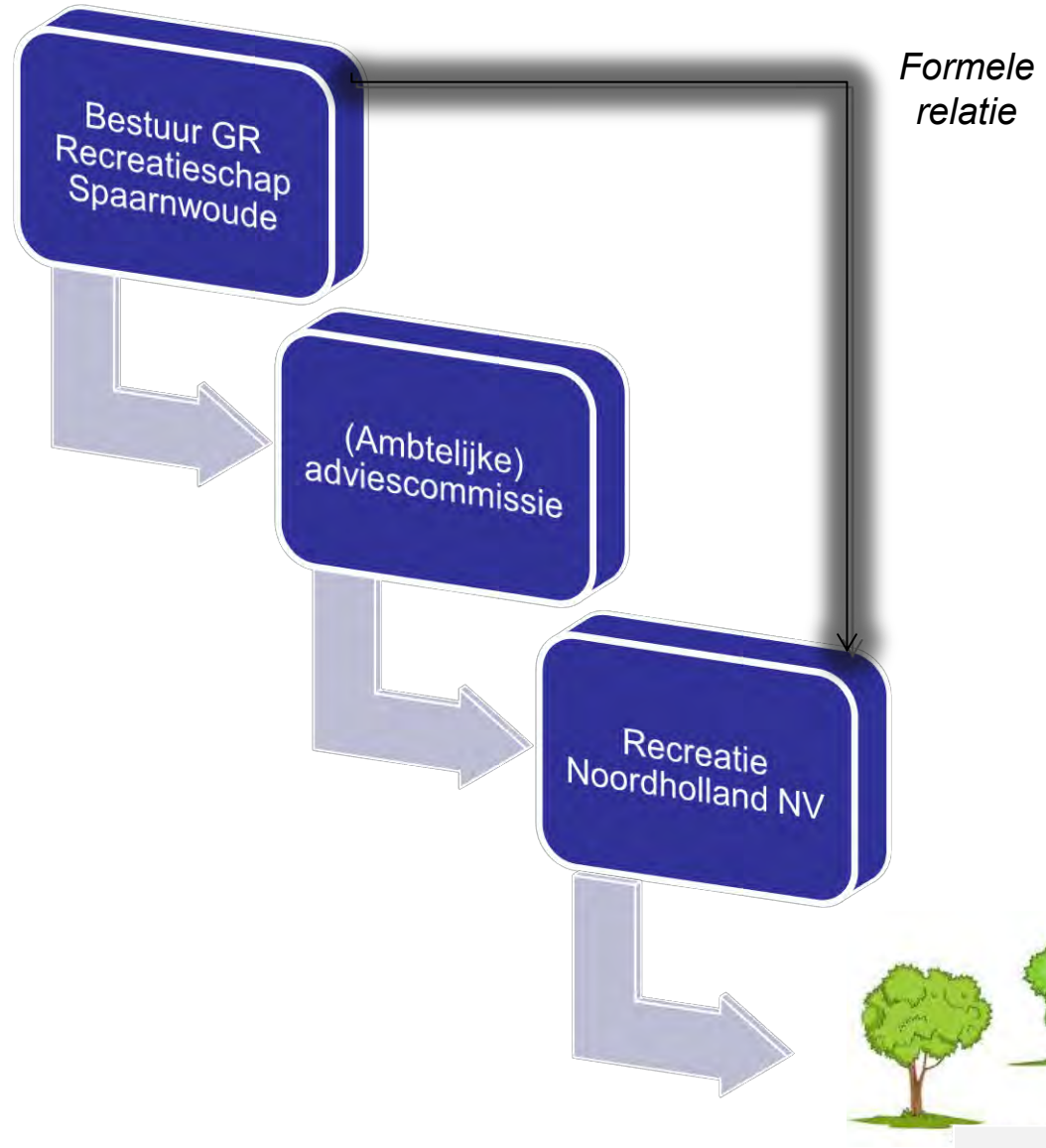
Spaarnwoude 193.000

Informatie obv gesprek 28 jan 3/3

'Bestuurslagen'

Mogelijke onderzoeksrichtingen en –vragen, onderverdeeld naar categorieën:

1. *Doelen*
2. *Middelen*
3. *Problemen*
4. *Sturing*

Per categorie zullen hierna samenvattende bevindingen en bijbehorende onderzoeksvragen aan bod komen.

Doelen

Samenvattende bevindingen:

Er bestaat onduidelijkheid over de gestelde doelen van het recreatieschap en de mate waarin ze worden behaald.

Onderzoeksvraag:

*Wat waren de oorspronkelijke doelstellingen van het recreatieschap en in hoeverre worden deze behaald?
En als doelen niet behaald worden, wat is de oorzaak?*

Middelen

1/2

Samenvattende bevindingen:

Er zijn structurele exploitatietekorten en er wordt langdurig ingeteerd op reserves zonder zicht op verbetering.

Onderzoeksvraag:

Welke maatregelen worden er getroffen om structurele exploitatietekorten terug te dringen, door

- bijdragen participanten,*
- bezuinigingen,*
- verbreding van primaire (uitbreiding met SMG-gebied) en commerciële activiteiten,*

en in hoeverre zijn de maatregelen succesvol?

Onderzoeksvragen:

In hoeverre is het oorspronkelijk gekozen 'business model' nog toepasbaar voor (a) recreatieschap Spaarnwoude en (b) de constructie waar recreatieschap Spaarnwoude onderdeel van uitmaakt?

In hoeverre is het voor het recreatieschap mogelijk om zelfstandig uit de gekozen constructie te stappen?

Samenvattende bevindingen:

Belangengroepen zijn onvoldoende ingelicht.

Onderzoeksvraag:

Is de informatievoorziening aan belanghebbenden (raden, burgers en omwonenden) adequaat?

Samenvattende bevindingen:

De verplichting van schatkistbankieren vormt wel een probleem voor het recreatieschap maar niet voor Recreatie NH NV.

Onderzoeksvraag:

Bestaan er binnen de constructie (financieel en juridisch houdbare) oplossingen voor het 'schatkistbankieren' -probleem?

Samenvattende bevindingen:

Er is sprake van verschillende bestuurslagen waardoor de bestuurlijke slagvaardigheid te wensen overlaat.

Onderzoeksvraag:

In hoeverre is het GR (recreatieschap)-bestuur voldoende betrokken bij de dagelijkse leiding?

Onderzoeksvragen:

Worden de verschillende stake holders (colleges, raden, burgers en omwonenden) voldoende betrokken bij besluitvorming?

In hoeverre is het recreatieschapsbestuur 'in control' en voldoende alert op (financiële en juridische) risico's?

Bijvoorbeeld als gevolg van de naar een 'sobere staat' teruggevallen objecten.

Vragen

drs. J.C. (Carlos) Neves Cordeiro RA RC

Rekenkamer Metropool Amsterdam

postbus 202

1000 AE Amsterdam

tel: 020-25 47816

bezoekadres: Weesperstraat 105A (6^e verdieping)

www.rekenkamer.amsterdam.nl